

Euroopa
Komisjon

OLUKORD EUROOPA LIIDUS 2022

URSULA VON DER LEYEN

Euroopa Komisjoni president

#SOTEU

OLUKORD
EUROOPA
LIIDUS
2022

LIIT, MIS ON TUGEV JA ÜHTNE

SISSEJUHATUS

Lugupeetud president
Austatud parlamendiliikmed
Head eurooplased

Kunagi varem ei ole Euroopa Parlamendis arutletud Euroopa Liidu olukorra üle ajal, kui Euroopa pinnal möllab sõda.

Me kõik mäletame seda saatuslikku hommikut veebruari lõpus.

Kõikjal Euroopas olid inimesed toimuvast šokeeritud. Neid rabas taas tõusva kurjuse halastamatu nägu. Neid jäid painama õhuhäiresireenide heli ja sõja kohutav julmus.

Aga esimesest hetkest alates *asus kogu Euroopa Ukrainat solidaarselt toetama.*

Riigipiiridel, kus pakuti põgenikele varju. Tänavatel, kus lehvisid Ukraina lipud. Klassiruumides, kus Ukraina lapsed leidsid uusi sõpru.

Esimesest hetkest alates *ei peitnud eurooplased endid ega kõhelnud.*

Neil oli julgust käituda õigesti.

Ja esimesest hetkest alates *on kogu Euroopa Liit oma ülesannetega hakkama saanud.*

Viisteist aastat tagasi finantskriisi ajal kulus püsivate lahenduste leidmiseks aastaid.

Kümme aastat hiljem, kui algas ülemaailmne pandeemia, oli selleks tarvis vaid nädalaid.

Ent sel aastal, niipea kui Venemaa väed ületasid Ukraina piiri, oli liidu vastus ühtne, kindlameelne ja kiire.

Me peaksime selle üle uhked olema.

Oleme uuesti välja toonud Euroopa sisemise jõu.

Ja seda jõudu läheb hädasti vaja. Eelseisvad kuud ei tule kerged. Ei perekondadele, kes näevad vaeva, et ots otsaga kokku tulla, ega ettevõtetele, kelle ees seisavad rasked valikud.

Tuleb selgelt välja öelda, et kaalul on väga palju. Mitte ainult Ukraina, vaid kogu Euroopa ja kogu maailma jaoks.

Meid pannakse proovile. Seda teevad need, kes tahavad ära kasutada lahkkelisid meie vahel.

See ei ole üksnes Venemaa poolt Ukraina vastu valla päästetud sõda.

See on sõda meie energia, meie majanduse, meie väärtuste ja meie tuleviku vastu.

See on autokraatia sõda demokraatia vastu.

Ja ma seisan siin täie veendumusega, et tänu julgusele ja solidaarsusele nurjub Putini sõda ja Euroopa saavutab oma eesmärgid.

JULGUS SEISTA KANGELASTEGA KÜLG KÜLJE KÕRVAL

Austatud parlamendiliikmed

Täna on vaprusel nimi ja see nimi on Ukraina.

Vaprusel on nägu, Venemaa agressiooni vastu võitlevate Ukraina meeste ja naiste nägu.

Mulle meenub üks hetk Venemaa sissetungi esimestel nädalatel. Kui Ukraina presidendi abikaasa Olena Zelenska kutsus kokku sissetungija poolt tapetud Ukraina laste vanemad.

Sajad perekonnad, kelle jaoks sõda ei lõpe iialgi ja kelle elu ei saa enam kunagi selliseks, nagu see oli varem.

Esimene leedi kõndis vaikides koos leinavate emade ja isadega ning riputas puukestele kellukesi, ühe iga hukkunud lapse kohta.

Nüüd helisevad kellukesed igavesti tuules ning selle sõja süütud ohvrid elavad igavesti meie mälestustes.

Ja ta on täna siin koos meiega!

Kallis Olena! See nõuab tohutut vaprust, et Putini julmusele vastu astuda.

Teie olete nii vapper.

Ja Ukraina rahvast on saanud kangelased.

Täna seisab Ukraina kindlalt, sest terve riik on võidelnud iga tänava ja iga kodu eest.

Ukraina seisab kindlalt, sest Kiievisse jäid vastupanu juhtima sellised inimesed nagu Teie abikaasa, president Zelenskõi – kusjuures koos Teie ja Teie lastega, kallid esimene leedi.

Te annate julgust kogu rahvale. Viimastel päevadel oleme näinud, kuidas ukrainlaste julgus on hakanud tulemusi andma.

**Te annate Ukraina rahvale *hääle* kõikjal maailmas.
Ja Te annate *lootust* meile kõigile.**

Täna tahame Teid ja kõiki ukrainlasi tänada.

Elagu Euroopa kangelaste maa! *Slava Ukraini!*

Euroopa solidaarsus Ukrainaga jääb vankumatuks.

Euroopa on toetanud Ukrainat esimesest päevast saadik. Relvadega. Rahaga. Võttes vastu põgenikke. Ja kõige karmimate sanktsioonidega, mida maailmas on kunagi nähtud.

Venemaa finantssektor suudab vaevu toimida. Kolmveerand Venemaa pangandussektorist on rahvusvahelistest turgudest ära lõigatud.

Ligi tuhat rahvusvahelist ettevõtet on riigist lahkunud.

Autode tootmine vähenes eelmise aastaga võrreldes kolme neljandiku võrra. Aerofloti lennukid ei saa lennata, sest varuosi enam ei ole. Vene sõjavägi võtab nõudepesumasinatest ja külmikutest kiipe, et sõjamasinaid parandada, sest neil said pooljuhid otsa. Venemaa tööstus on varemets.

Kremlitegevuse tõttu vajub Venemaa majandus varjusurma.

Selline on Putini külvatud surma ja hävingu hind.

Ja ma võin kinnitada – sanktsioonid jäävad.

Nüüd tuleb näidata üles otsusekindlust, mitte teha järeleandmisi.

Sama käib Ukrainale antava rahalise toetuse kohta.

Euroopa tiim on seni andnud Ukrainale rohkem kui 19 miljardit eurot finantsabi.

Sellele lisandub veel sõjaline abi.

Ja me teeme seda nii kaua, kui tarvis.

Ukraina ülesehitamine nõuab tohutuid ressursse. Näiteks on Venemaa rünnakutes saanud kahjustada ja hävinud üle 70 kooli.

Pool miljonit Ukraina last on alustanud uut kooliaastat Euroopa Liidus. Kuid paljudel lastel Ukrainas lihtsalt ei ole koolimaja, kuhu minna.

Teen täna teatavaks, et me töötame koos Olena Zelenskaga, et toetada purustatud Ukraina koolide taastamist. Selleks eraldame 100 miljonit eurot. Sest Ukraina tulevik saab alguse koolides.

Me ei toeta Ukrainat üksnes rahaliselt – me anname talle võimaluse realiseerida oma potentsiaal.

Ukraina on juba praegu tõusev tehnoloogiakeskus ja paljude uuenduslike noorte ettevõtete kodu.

Minu eesmärk on võtta kasutusele Euroopa ühtse turu kogu jõud, et kiirendada majanduskasvu ja luua uusi võimalusi.

Märtsis ühendati Ukraina edukalt liidu elektrivõrku. See oli algselt kavandatud 2024. aastaks. Aga see sai tehtud kahe nädalaga. Ja nüüd ekspordib Ukraina meile elektrit. Sellist vastastikku kasulikku kaubavahetust tuleks oluliselt laiendada.

Imporditollimaksud Ukrainast ELi eksporditavatelt kaupadelt on juba peatatud.

Ukraina ühineb Euroopa tasuta rändluse alaga.

ELi solidaarsuskoridorid töötavad väga edukalt.

Kõigele sellele tuginedes teeb komisjon Ukrainaga koostööd, et tagada Ukrainale sujuv juurdepääs ühtsele turule. Ja vastupidi.

Siseturg on üks Euroopa suurimaid edulugusid. Käes on aeg, et sellest saaks edulugu ka meie Ukraina sõprade jaoks.

Just seepärast lähen ma täna Kiievisse, et seda president Zelenskõiga põhjalikult arutada.

Austatud parlamendiliikmed

Selle sõja üks õppetunde on, et oleksime pidanud kuulama neid, kes tunnevad Putinit.

Anna Politkovskajat ja kõiki Venemaa ajakirjanikke, kes paljastasid kuritegusid ja maksid selle eest oma eluga.

Oma sõpru Ukrainas, Moldovas ja Gruusias ning Valgevene opositsiooni.

Oleksime pidanud kuulama ka hääli liidu seest – Poolat, Balti riike ning teisi Kesk- ja Ida-Euroopa riike.

Nad on meile aastaid kinnitanud, et Putin ei peatu.

Ja nad on vastavalt käitunud.

Baltimaad on näinud kõvasti vaeva, et lõpetada oma sõltuvus Venemaast. Nad on investeerinud taastuenergiasse, veeldatud maagaasi terminalidesse ja võrkudevahelistesse ühendustesse.

See on kallid. Kuid sõltuvus Venemaa fossiilkütustest läheb veel kallimaks maksma.

Peame kõikjal Euroopas sellest sõltuvusest vabanema.

Seepärast leppisime kokku ühises hoiustamises. Meie gaasihoidlad on praegu 84% täis – oleme eesmärgist kaugemale jõudnud.

Kuid sellest kahjuks ei piisa.

Oleme löönud Venemaa asemel käed usaldusväärsete tarnijatega – Ameerika Ühendriikide, Norra, Alžeeria ja teistega.

Eelmisel aastal moodustas Venemaa gaas üle 40% meie gaasiimpordist. Praegu moodustab see meie torugaasist 9%.

Kuid Venemaa jätkab meie energiaturul manipulatsioone. Nad pigem põletavad gaasi, kui tarnivad seda. See turg ei toimi enam.

Lisaks kasvatab meie energiaarveid kliimakriis. Kuumalained on suurendanud nõudlust elektri järele. Põuad on sundinud sulgema hüdro- ja tuumaelektrijaamu.

Seetõttu on gaasi hind pandeemiaeelse ajaga võrreldes enam kui kümnekordistunud.

Miljonitel ettevõtetel ja kodumajapidamistel on keeruline ots otsaga kokku tulla.

Aga eurooplased näitavad selles olukorras üles vaprust.

Kesk-Itaalia keraamikatehaste töötajad on otsustanud viia oma vahetused üle varahommikule, sest siis on energiahinnad madalamad.

Kujutlege neid lapsevanemaid, kes peavad kodust lahkuma, kui lapsed alles magavad. Selles on süüdi sõda, mida nad ei ole soovinud.

See on vaid üks näide miljonitest eurooplastest, kes püüavad uue olukorraga kohaneda.

Tahan, et Euroopa Liit järgiks oma inimeste eeskujut. Kui vähendame nõudlust tiptundidel, kestavad varud kauem ja hinnad langevad.

Seepärast esitame meetmed, et liikmesriigid vähendaksid üldist elektritarbimist.

Kuid vaja on ka sihipärasemat toetust.

Tööstusele, näiteks klaasitootjatele, kes peavad oma ahjud välja lülitama. Või üksikvanematele, kes saavad ühe hirmutava arve teise järel.

Miljonid eurooplased vajavad toetust.

Euroopa Liidu liikmesriigid on juba investeerinud miljardeid eurosid, et toetada vähekaitstud leibkondi.

Kuid me teame, et sellest ei piisa.

Seepärast teeme ettepaneku seada odavalt elektrit tootvate ettevõtete kasumile ülempiir.

Need ettevõtted teenivad tulu, millega nad kunagi ei arvestanud, millest nad ei osanud unistadagi.

Meie sotsiaalses turumajanduses ei ole tulu teenimises midagi halba.

Kuid praegusel ajal on vale sõda ära kasutades tarbijate arvelt rekordkasumeid teenida.

Praegusel ajal tuleb kasumit jagada ja suunata raha neile, kes seda kõige enam vajavad.

Tänu meie ettepanekule saavad liikmesriigid rohkem kui 140 miljardit eurot, et leevendada šoki vahetuid tagajärgi.

Kuna tegemist on fossiilkütusekriisiga, on fossiilkütusetööstusel eriline roll.

Suured nafta-, gaasi- ja kivisöeettevõtted teenivad tohutut kasumit. Seepärast peavad nad maksma õiglase osa maksudeks – nad peavad panustama kriisi lahendamisse.

Need kõik on erakorralised ja ajutised meetmed, millega me tegeleme. Muu hulgas arutame hinnalae üle.

Peame jätkama tööd gaasi hinna alandamiseks.

Peame tagama energiavarustuskindluse ja samal ajal jääma maailmas konkurentsivõimeliseks.

Seetõttu töötame koos liikmesriikidega välja meetmepaketi, et võtta arvesse meie ja tarnijate suhete eripära – alates ebausaldusväärsetest tarnijatest, nagu Venemaa, kuni usaldusväärsete sõpradeni, nagu Norra.

Olen peaminister Størega kokku leppinud rakkerühma loomises. Meeskonnad on tööd alustanud.

Päevakorras on veel üks oluline teema. Meie gaasiturug on drastiliselt muutunud: oleme läinud torugaasilt üha enam üle veeldatud maagaasile.

Kuid gaasiturul kasutatav indeks – TTF – on jäänud samaks.

Seepärast tahab komisjon võtta kasutusele esinduslikuma indeksi.

Samal ajal teame ka seda, et energiaettevõtetele on tõsiseid probleeme elektrifutuuriturgude likviidsusega, mis ohustab meie energiasüsteemi toimimist.

Teeme turgu reguleerivate asutustega koostööd, et neid probleeme leevendada. Muudame tagatiseeskirju ja piirame päevasiseste hindade volatiilsust.

Oktoobris muudame riigiabi ajutist raamistikku, et võimaldada riigigarantiide andmist, säilitades samal ajal võrdsed tingimused.

Need kõik on alles esimesed sammud. Kuid käesoleva kriisiga tegeledes peame suunama pilgu ka tulevikku.

Praegune pakkumustel põhinev elektrituru korraldus tarbijate jaoks enam ei toimi.

Tarbijad peaksid odavast taastuenergiast kasu saama.

Peame kaotama gaasi valitseva mõju elektri hinnale. Seepärast kavatsime elektriturgu põhjalikult reformida.

Aga tahan lisada veel ühe olulise mõtte. Pool sajandit tagasi, 1970. aastatel oli maailm samuti silmitsi fossiilkütusekriisiga.

Mõned meist mäletavad veel autovabasid nädalalõppe energia kokkuhoiu nimel. *Kuid me jätkasime sama rada.*

Me ei vabanenud naftasõltuvusest. Hullempi veel – fossiilkütuseid subsideeriti jõuliselt.

See oli vale – mitte ainult kliima, vaid ka meie riikide rahanduse ja sõltumatuse seisukohast. *Ja selle eest maksame veel praegugi.*

Vaid vähesed visionäärid mõistsid, et tegelik probleem on fossiilkütused ise, mitte nende hind.

Nende visionääride hulgas olid taanlased.

Taani hakkas naftakriisis hoogsalt tuuleenergiasse investeerima.

Nad panid aluse oma ülemaailmsele juhtpositsioonile selles sektoris ja löid kümneid tuhandeid uusi töökohti.

See on õige tee!

Mitte lihtsalt kiire hädalahendus, vaid paradigma muutus, hüpe tulevikku.

PÜSIME ÕIGEL TEEL JA VALMISTUME TULEVIKUKS

Lugupeetud parlamendiliikmed

Hea uudis on see, et töö selles suunas juba käib.

See käib Põhja- ja Läänemeres, kus Euroopa Liidu liikmesriigid on massiliselt panustanud meretuuleenergia tootmisse.

See käib Sitsiilias, kus avab peagi ukсед Euroopa suurim päikesepaneelitehas, mille toodang vastab tehnika viimasele sõnale.

See käib Põhja-Saksamaal, kus piirkondlikud rongid sõidavad nüüdsest saastevaba vesiniku jõul.

Vesinikust võib saada Euroopa päästerõngas.

Praegu nišiturul seisuses olevast vesinikumajandusest peab saama laiatarbeturg.

Energiavarustuse tagamise kavas „REPowerEU“ oleme kahekordistanud endale seatud eesmärgi, võttes sihiks toota 2030. aastaks igal aastal Euroopa Liidus taastuvallikatest kümme miljonit tonni vesinikku.

Selle mahuni jõudmiseks vajame vesinikuturgu elavdatavat mehhanismi, mille abil katta rahastamispuudujääk ning viia pakkumine kooskõlla tuleviku nõudlusega.

Teatan teile täna, et me loome Euroopa vesinikupanga.

Uus pank aitab tagada vesiniku ostmise, kasutades eelkõige innovatsioonifondi vahendeid.

Pank saab investeerida 3 miljardit eurot, et aidata luua vesinikuturgu.

Just nii paneme aluse tulevikumajandusele.

Just selles väljendubki Euroopa roheline kokkulepe.

Viimased kuud on meile ilmekalt näidanud selle kokkuleppe vajalikkust.

2022. aasta suvi läheb ajalukku. Selle jooksul olime kõik tunnistajaks tilgatumaks kuivanud jõgedele, tuleroaks saanud metsadele ja väljakannatamatule kuumusele.

Ja see on alles algus. Siiani on alpiliustikud toiminud Reini, Rhône'i ja teiste jõgede veereservina.

Kuna aga Euroopa liustikud sulavad kiiremini kui kunagi varem, kujunevad põuad tulevikus märgatavalt rängemaks.

Peame kliimamuutusega kohanemiseks pingutama üha enam ja tegema loodusest oma suurima liitlase.

Seepärast toetab Euroopa Liit ka seda, et tänavu Montréalis peetaval ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konverentsil lepitaks kokku laiaulatuslikes üleilmsetes looduskaitse-eesmärkides.

Samal suunal teeme tööd Sharm el-Sheikis toimuval COP27 konverentsil.

Teisalt peame olema ka lühemas perspektiivis valmis kliimamuutusega paremini toime tulema.

Äärmuslike ilmastikunähtuste hävitavale jõule ei suuda ükski riik omal jõul vastu seista.

Sel suvel suunasime Kreeka, Rootsi ja Itaalia tuletõrjelennukid Prantsusmaale ja Saksamaale appi põlenguid kustutama.

Sedamööda, kuidas sellised sündmused muutuvad ulatuslikumaks ja sagedasemaks, vajab ka Euroopa reageerimiseks rohkem vahendeid.

Seepärast teatan teile täna, et kahekordistame järgmisel aastal metsapõlengute kustutamiseks ette nähtud võimekust.

Oma lennupargi täiendamiseks soetab Euroopa Liit kümme kerget amfiiblennukit ja kolm helikopterit.

Olgu see konkreetne näide Euroopa solidaarsusest.

Austatud parlamendiliikmed

Viimased aastad on toonud kujukaid näiteid sellest, milleks Euroopa on suuteline, kui oleme ühtsed.

Kui meid tabas enneolematu pandeemia, suutsime rekordkiirusega viia majandustoodangu kriisieelsele tasemele.

Kui meil alguses *polnud ühtki vaktsiini*, siis lõpuks hankisime eurooplastele ja kogu maailmale 4 miljardit doosi.

Lisaks lõime nullist tööhõiverahastu TERA, et säiliks inimeste töökohad, isegi kui ettevõtted jäid seisma.

Meie majandus polnud alates Teise maailmasõja aegadest olnud sedavõrd sügavas languses. Tulime sellest välja sama kiiresti kui sõjajärgne põlvkond.

Seda kõike tänu sellele, et panime koos õla alla ühisele taastekavale.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ on suurendanud usaldust meie majanduse suhtes.

Kuid selle kasu avaldub alles aja jooksul.

Praeguseks on liikmesriikidele välja makstud 100 miljardit eurot. See tähendab, et 700 miljardit eurot ei ole veel majandusse jõudnud.

Taasterahastu tagab jätkuvad investeeringud, mis toetavad tööhõivet ja majanduskasvu.

See laseb majandusel kergemini hingata. Kuid mis kõige tähtsam, see laseb teha ümberkorraldusi.

Mitte asjata ei rahastata taasterahastust uusi tuulegeneraatoreid, päikeseelektrijaamu, kiirronge ja hoonete energiasäästlikumaks muutmist.

NextGenerationEU väljatöötamisest on möödunud peaaegu kaks aastat, kuid Euroopa vajab seda jätkuvalt.

Niisiis jääme oma plaani juurde.

Hoolitseme selle eest, et raha jõuaks sihtmärgini.

Austatud parlamendiliikmed

Oma laste tuleviku nimel tuleb meil mitte ainult investeerida kestlikkusse, vaid ka investeerida kestlikult.

Peame rahastama üleminekut digitaalsele ja kliimaneutraalsele majandusele.

Samas tuleb leppida uue reaalsusega, et riikide võlatase on tõusnud.

Vajame eelarvereegleid, mis võimaldaksid teha strateegilisi investeeringuid, säilitades samal ajal eelarve kestlikkuse.

Reegleid, mis vastavad selle aastakümne väljakutsetele.

Oktoobris esitab komisjon oma ettepanekud liidu majanduse juhtimise ajakohastamiseks.

Tutvustan aga juba nüüd teile mõningaid keskseid põhimõtteid.

Liikmesriikidele tuleks võla vähendamisel lubada rohkem paindlikkust.

Samal ajal peaksid nad võtma suurema vastutuse kokkulepitud eesmärkide saavutamise eest.

Reeglid peaksid olema lihtsamad ja kõigile mõistetavad.

See tagaks korraka strateegiliste investeeringute tegemiseks vajaliku manööverdamisruumi ja finantsturgude jaoks vajaliku usalduse.

Seame endale uuesti ühise kursi.

Kursi, mis lubab vabamalt investeerida, kuid rangemalt jälgida tulemusi.

Kursi, mis suurendab liikmesriikide vastutust ja toob kodanikele rohkem kasu.

Pöördugem tagasi Maastrichti kriteeriumide algse mõtte juurde – ei ole stabiilsust ilma majanduskasvuta ja vastupidi.

Austatud parlamendiliikmed

Alustades liidu majanduse ees seisva üleminekuga, tuleb meil jääda truuks sotsiaalse turumajanduse alusväärtustele.

Tuleb lähtuda lihtsast põhimõttest, et Euroopa suurim rikkus on inimene.

Sotsiaalne turumajandus julgustab igäühte pürgima tähtede poole, kuid samas püüab meid kinni, kui kukume.

See premeerib saavutuste eest ja tagab turvatunde, avardab võimalusi, kuid seab piirid.

Praegu vajame seda veelgi rohkem kui enne.

Sest meie sotsiaalse turumajanduse tugevusest sõltub ka rohe- ja digipöörde õnnestumine.

Vajame soodsat ettevõtluskeskkonda, asjakohaste oskustega tööjõudu ja juurdepääsu tööstusele vajalikule toorainele.

Nendest teguritest sõltub Euroopa edasine konkurentsivõime.

Peame juurima välja tõkked, mis ikka veel pidurdavad meie väikeettevõtete arengut.

Just väikefirmadele tuleb pöörata põhitähelepanu ka eelseisval üleminekul, sest neile võlgneb Euroopa tööstus oma pika eduloo.

Just väikeettevõtted on alati, isegi kriisiaegadel, seadnud esikohale töötaja.

Praegu on väikefirmad aga inflatsiooni ja ebakindluse tõttu eriti suure surve all.

Seepärast on komisjonil kavas esitada VKEde abipakett.

Abipaketi raames pakume välja ka ühtsed maksueeskirjad, mille alusel saab Euroopas äri teha – tulumaksuga maksustamise raamistiku (BEFIT).

See lihtsustab liidus äritegevust. Bürokratia kärpimine annab võimaluse Euroopa dünaamilisest turust paremini osa saada.

Samuti vaatame läbi hilinevad maksimise direktiivi, sest pole õiglane, et veerandil juhtudel lähevad ettevõtted pankrotti seetõttu, et nende esitatud arveid ei tasuta õigeaegselt.

Miljonitele perefirmadele on see raskes olukorras päästvaks õlekõrreks.

Euroopa ettevõtjatele on probleemiks ka töötajate puudus.

lial varem ei ole olnud nii vähe töötuid.

See on hea!

Samal ajal on vabade töökohtade arv rekordtasemel.

Puudu on veoautojuhte, ettekandjaid ja lennujaamatöötajaid.

Aga ka meditsiiniõdesid, insenere ja IT-tehnikuid.

Euroopa vajab nii ilma väljaõppeta kui ka ülikoolidiplomiga tööjõudu.

Peame senisest rohkem investeerima kutse- ja täiendõppesse.

Sel eesmärgil tahame teha ettevõtjatega tihedat koostööd.

Nemad teavad kõige paremini, milliseid töökäsi nad täna ja homme vajavad.

Samuti peame selle vajaduse paremini kooskõlla viima sellega, milliseid eesmärke tööotsijad ise endale püstitavad ja mida nad oma karjäärilt ootavad.

Lisaks tahame sihipärasemalt meelitada Euroopasse oskustööjõudu, kes tugevdaks meie ettevõtteid ja Euroopa majanduskasvu.

Tähtis samm on parandada ja kiirendada nende kvalifikatsiooni tunnustamist Euroopas.

Euroopa peab muutuma atraktiivsemaks nende jaoks, kellel on oskused ja kes tahavad anda oma panuse.

Seepärast teen ettepaneku kuulutada 2023. aasta Euroopa oskuste aastaks.

Lugupeetud parlamendiliikmed

Kolmas punkt puudutab füüsilisest isikust ettevõtjad, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning tööstust.

Ei ole vahet, kas räägime virtuaalreaalsuse jaoks kohandatud mikrokiipidest või päikesepaneelide akudest – toorainele juurdepääs on otsustava tähtsusega selleks, et minna edukalt üle kestlikule ja digimajandusele.

Liitium ja haruldased muldmetallid on varsti naftast ja gaasist tähtsamad.

2030. aastaks meie haruldaste muldmetallide vajadus viiekordistub.

Ja see on hea märk!

See näitab, et liigume Euroopa rohelise kokkuleppega kiiresti edasi.

Probleem on aga selles, et praegu valitseb peaaegu kogu turgu üksainus riik.

Peame vältima olukorda, et satume taas sõltuvusse, nagu nafta ja gaasiga juhtus.

Siin tuleb mängu meie kaubanduspoliitika.

Uued partnerlused aitavad meil tugevdada liidu majandust, aga ka edendada oma huve ja väärtusi kogu maailmas.

Koos sarnaselt meelestatud partneritega saame ka väljaspool Euroopa Liitu tagada, et järgitakse töö- ja keskkonnanorme.

Eelkõige peame värskendama oma suhteid nende partnerite ja peamiste kasvavate piirkondadega.

Kavatsen esitada ratifitseerimiseks lepingud Tšiili, Mehhiko ja Uus-Meremaaga.

Läbirääkimised sellist oluliste partneritega nagu Austraalia ja India veel jätkuvad.

Kuid toorainega varustamine on alles esimene samm.

Sama oluline on nende metallide töötlemine.

Praegu on maailmas kontroll töötleva tööstuse üle Hiina käes. Hiinas töödeldakse peaaegu 90% haruldastest muldmetallidest ja ligi 60% liitiumist.

Teeme kindlaks strateegilised projektid kogu tarneahelas, alates kaevandamisest kuni rafineerimiseni ning töötlemisest kuni ringlussevõtuni. Valdcondades, kus varustuskindlus on ohus, loome strateegilised reservid.

Seepärast kuulutan täna välja Euroopa kriitilise tähtsusega toorainete õigusakti.

Teame, et see võib anda tulemusi.

Viie aasta eest loodi Euroopa akuliit. Varsti toodetakse kaks kolmandikku meile vaja minevatest akudest Euroopas.

Eelmisel aastal tutvustasin kiibimäärust. Lähikuudel algavad esimese kiipide gigatehase ehitustööd.

Peame seda edu kordama.

Sel põhjusel suurendame oma rahalist osalust üleeuroopalist huvi pakkuvates tähtsates projektides.

Tulevikku silmas pidades kavatsen teha kõik Euroopa suveräänsuse fondi loomiseks.

Seisame selle eest, et tööstuse tulevik on Euroopas.

TOETUS DEMOKRAATIALE

Austatud parlamendiliikmed

Kui vaatame, mis maailmas toimub, võib sageli tekkida tunne, et on kadumas see, mis kunagi tundus püsivana.

Omamoodi tunnistust annab sellest kuninganna Elizabeth II lahkumine meie hulgast eelmisel nädalal.

Ta on legend!

Ta jäi viimase 70 aasta rahututel ja muutusterohketel aegadel kindlaks nagu kalju.

Vankumatuks ja kindlaks oma riigi teenistuses.

Kuid mis tähtsaim: ta leidis igas olukorras alati õiged sõnad.

Alates pöördumistest sõja tõttu evakueeritute poole 1940. aastal kuni ajaloolise kõneni koroonapandeemia ajal.

Ta sõnad ei puudutanud mitte ainult tema rahva südant, need tungisid kõigi inimeste hinge kogu maailmas.

Kui mõtlen praegusele olukorrale, on tema pandeemia tipphetkel lausunud sõnadel minu jaoks endiselt sügavam tähendus.

Ta ütles: „Me saame hakkama – ja seda tänu meile kõigile.“

Ta meenutas meile alati, et tuleviku alustaladeks on nii uued ideed kui ka meie põhiväärtused.

Pärast Teist maailmasõda oleme juhindunud demokraatiast ja õigusriigi põhimõttest.

Maailma rahvad on loonud ühiselt rahvusvahelise korra, mis aitab edendada rahu ja julgeolekut, õigust ja majanduslikku arengut.

Nüüd on see kord Venemaa rakettide sihtmärk.

See, mida nägime Butša tänavatel ja põletatud viljapõldudel ning mille tunnistajaks oleme Ukraina suurima tuumajaama külje all, *ei ole mitte ainult rahvusvahelise õiguse rikkumine.*

See on tahtlik katse rahvusvaheline õigus jalge alla tallata.

Murdeliste aegade tõttu maailma poliitikas peame ümber kujundama oma välispoliitika.

Praegu tuleb panustada demokraatia jõudu.

Töö algab sarnaselt meelestatud partnerite tuumikuga, kuhu kuuluvad meie sõbrad igast demokraatlikust riigist maailmas.

Näeme maailma ühtmoodi. Peaksime koondama oma ühise jõu, et luua ühiseid hüvesid.

Peaksime püüdma seda demokraatlikku tuumikut laiendada. Viivitamata tuleb tugevdada sidemeid ja kindlustada demokraatiat Euroopas.

See algab neist riikidest, kes juba on teel Euroopa Liitu.

Peame olema igal sammul nende kõrval.

Sest tee tugeva demokraatia suunas ja tee Euroopa Liitu on sama tee.

Tahan, et inimesed Lääne-Balkanil, Ukrainas, Moldovas ja Gruusias teaksid,

et nad kuuluvad meie perre, et nende tulevik on Euroopa Liidus ja et liit ei ole nendeta täielik!

On selge, et me ei tohi unustada ka neid Euroopa riike, kes ei osale veel ühinemisprotsessis.

Seetõttu toetan üleskutset luua Euroopa poliitiline ühendus, ja me esitame oma ideed Euroopa Ülemkogule.

Kuid Euroopa tulevik sõltub ka meie suutlikkusest teha koostööd riikidega väljaspool meie demokraatlike partnerite tuumikut.

Nii lähedal kui ka kaugemal asuvatel riikidel on huvi teha meiega koostööd, et tulla toime selle sajandi suurte väljakutsetega, nagu kliimamuutused ja digiüleminek.

See ongi aasta eest just siin tutvustatud investeerimiskava Global Gateway keskne idee.

See on andnud juba tulemusi.

Koos Aafrika partneritega ehitame Rwandasse ja Senegali kahte tehast, kus hakatakse tootma mRNA vaktsiine.

Need vaktsiinid toodetakse Aafrikas ja Aafrika jaoks, kasutades maailmatasemel tehnoloogiat.

Sama lähenemisviisi kasutame osana ulatuslikumast kaasamisstrateegiast ka Ladina-Ameerikas.

Selleks on vaja üleilmseid investeeringuid.

Et tulemusi saavutada, kaasame USA ja teised G7 partnerid.

Kavatseme korraldada president Bideniga juhtide kohtumise, et läbi vaadata ja välja kuulutada rakendusprojektid.

Austatud parlamendiliikmed

See kõik on demokraatia tugevdamiseks oluline.

Aga me ei tohi jätta tähelepanuta seda, et mitmed kolmandate riikide autokraatlikud valitsejad on Euroopa riigid sihikule võtnud.

Välisriikidest rahastatakse asutusi, mis murendavad Euroopa väärtusi.

Desinformatsioon jõuab internetist ülikoolidesse.

Käesoleva aasta alguses suleti Amsterdami ülikoolis väidetavalt sõltumatu uurimiskeskus, mida tegelikult rahastati Hiinast. Keskuses avaldati inimõiguste olukorra kohta selliseid uuringuid, milles nimetati uiguuride paigutamist sunnitöölaagrisse kuulujutuks.

Sellised valed mürgitavad meie demokraatiat.

Mõtlemine korraks selle peale: Euroopa Liidus on kehtestatud julgeolekukaalutlustel õigusnormid, mis võimaldavad kontrollida välismaiseid otseinvesteeringuid.

Kui me aga kaitseme oma majandust, kas ei peaks me samamoodi kaitsma oma väärtusi?

Peame õppima pahatahtlikku sekkumist paremini ära hoidma.

Seetõttu on komisjonil kavas esitada demokraatia kaitse pakett.

Seda selleks, et tuua varjatud välismõju ja kahtlased investeeringud päevavalgele.

Me ei saa lubada autokraatlike režiimide Trooja hobustel oma demokraatiat seestpoolt lagundada.

Euroopa on juba üle 70 aasta liikunud suurema demokraatia poole. Kuid sel pikal teekonnal saavutatu ei ole kahjuks kunagi kindel.

Oleme liiga kaua pidanud demokraatiat enesestmõistetavaks. Teiste hulgas mina ise, kes ma pole kunagi pidanud tunda seda, mida tähendab elu autokraatia tingimustes.

Praegu näeme, et demokraatia eest tuleb võidelda. Iga päev.

Demokraatiat tuleb kaitsta nii välisohutude kui ka ebakohtade eest, mis õõnestavad demokraatiat seestpoolt.

Minu juhitava komisjoni ülev kohustus on kaitsta õigusriiki.

Seega saan teile kinnitada, et Euroopas nõutakse jätkuvalt kohtuvõimu sõltumatust.

Samuti oleme loonud eelarve kaitseks tingimuslikkuse mehhanismi.

Senisest rohkem tuleb aga pöörata tähelepanu korrupsioonile kõigis selle avaldumisvormides. Peame rääkima välisagentidest, kes püüavad Euroopa poliitilist süsteemi kallutada. Peame rääkima varifirmadest ja sihtasutustest, mis kasutavad kurjasti avalikku raha.

Kui nõuame kandidaatriikidelt demokraatia tugevdamist, peame juurima korrupsiooni välja ka oma kodust – muidu ei võeta meid tõsiselt.

Seetõttu on komisjonil kavas uuendada eeloleval aastal praegust korrupsioonivastase võitluse raamistikku.

Sellega nähakse ette karmimad karistused nii tavapärase rikkumiste, nagu altkäemaksu andmise eest, kui ka ebaseadusliku rikastumise, mõjuvõimuga kauplemise, võimu kuritarvitamise ja muu sellise eest.

Samuti tehakse selles ettepanek lisada korrupsioon inimõiguste rikkujate vastasesse sanktsioonirežiimi, mille abil kaitseb EL oma väärtusi mujal maailmas.

Korrupsioon õhnestab usaldust institutsioonide vastu. Seetõttu tuleb seda nuhelda kogu seaduse rangusega.

Austatud parlamendiliikmed

Euroopa asutajad ladusid demokraatiamüüri aluskihi.

Nad uskusid, et tulevased põlvned jätkavad nende tööd.

„Demokraatia ei ole sugugi moest läinud, aga selleks, et jätkuvalt parandada kodanike elujärge, tuleb seda uuendada.“

Nii ütles suur eurooplane David Sassoli, kellele me kõik oleme tänu võlgu.

David Sassoli uskus, et Euroopa peaks kogu aeg vaatama uute silmapiiride poole.

Praegustel keerulistel aegadel on ka uued silmapiirid selgemini paistma hakanud.

Euroopa Liit peab muutuma julgemaks.

Et olla rasketel aegadel inimestele lähemal.

Et olla julgem nii pöördeliste sündmustele reageerides kui ka eurooplaste igapäevamurede lahendamisel. Et olla kodanike kõrval, kui neil tuleb teha elus olulisi valikuid.

Just selles seisneb Euroopa tuleviku konverentsi tähtsus.

See andis kodanikele hea võimaluse lüüa kaasa hoopis teisel kombel kui valimisurnide juures.

Olles ära kuulunud oma kodanike ettepanekud, tuleb Euroopa Liidul asuda neid ellu viima.

Tulevikukonverentsi käigus ellu kutsutud kodanike paneelaruteludest peab nüüdsest saama demokraatiamehhanismi tavapärase osa.

Kavatusavalduses, mille saatsin täna Euroopa Parlamendi presidendile Roberta Metsolale ja Tšehhi peaministrile Petr Fialale, tõin esolevaks aastaks välja terve hulga ettepanekuid, mis pärinevad tulevikukonverentsi kokkuvõttest.

Nende seast võiks nimetada uut vaimse tervise algatust.

Me peame üksteisest rohkem hoolima. Paljude jaoks, kes tunnevad ärevust ja peataolekut, on sobiv, käepärane ja taskukohane abi peamine, mida nad vajavad.

Austatud parlamendiliikmed

Demokraatlikud institutsioonid peavad kodanike usalduse pälvimiseks iga päev vaeva nägema.

Peame võtma vastu väljakutsed, mille ajalugu meile heidab.

Aga just seda tegidki eurooplased, kui miljonid Ukraina põgenikud nende uksele koputasid.

Euroopa näitas end parimast küljest:**täis otsustavust ja valmis solidaarsuseks.**

Kuid samasugune otsustavus ja solidaarsuspüüd ei ole ikka veel jõudnud rändedebatti.

See, kuidas kohtleme Ukraina pagulasi, ei tohi olla erand. Just see kogemus peab saama meie edasise tegevuse aluseks.

Vaja on kiireid ja õiglasi menetlusi, kriisikindlat ja kiiresti käivitavat süsteemi ning alalist ja õiguslikult siduvat mehhanismi, mille puhul on tagatud solidaarsus.

Samal ajal peab Euroopa Liit suutma ühtaegu kaitsta oma välispiiri ja järgida põhiõigusi.

Ma tahan näha Euroopat, kus rändeteemaga tegeletakse väärilt ja lugupidavalt.

Ma tahan näha Euroopat, kus kõik liikmesriigid annavad ühiste probleemide lahendamiseks panuse.

Ma tahan näha Euroopat, mis näitab üles solidaarsust iga liikmesriigi vastu.

Euroopa Liit on rändeleppega jõudsalt edasi liikunud ja leppinud kokku tegevuskavas. Nüüd on vaja poliitilist tahet, et õigusaktid vastu võtta.

Austatud parlamendiliikmed

Kolm nädalat tagasi avanes mulle võrratu võimalus olla Taizés koos 1500 kõikjalt Euroopast ja maailmast saabunud noorega.

Neil olid erisugused vaated, nad tulid eri paigust, neil oli erinev taust ja nad rääkisid eri keeli.

Kuid siiski on midagi, mis neid kõiki ühendab.

Neil on samad väärtused ja ideaalid.

Nad usuvad nendesse väärtustesse.

Nad suhtuvad kõik ühtmoodi suure kirega millessegi, mis on neist endist suurem.

Praegused noored on suured unistajad, kuid sellele vaatamata ka tegudeinimesed.

Oma eelmises kõnes Euroopa Liidu olukorra kohta soovisin, et Euroopa oleks rohkem noorte nägu.

Just noorte pürgimused peavad olema meie tegevuse lähtepunktiks.

See kehtib ka Euroopa Liidu aluslepingute kohta.

Iga sammu puhul, mis liit astub, tuleb võtta aluseks lihtne põhimõte.

Ei tohi kahjustada oma laste tulevikku.

Peame jätma järgmisele põlvkonnale maailma, mis on varasemast parem paik.

Seetõttu, lugupeetud parlamendiliikmed, usun ma, et aeg on põlistada põlvkondadeülene solidaarsus liidu aluslepingutes.

On aeg Euroopa kokkulepet uuendada.

Samuti tuleb parandada seda, kuidas me otsuseid teeme ja oma plaane ellu viime.

Võib-olla tundub mõnele, et praegu ei ole selleks õige aeg. Ent kui soovime homse maailma saabumist juhtida, peame olema valmis võtma käsile need küsimused, mis inimestele kõige enam korda lähevad.

Olles valmis oma liitu laiendama, tuleb olla ka valmis seda reformima.

Seepärast olen veendunud, et on saanud aeg kutsuda kokku Euroopa Tulevikukonvent – seda on nõudnud ka Euroopa Parlament.

KOKKUVÕTE

Austatud parlamendiliikmed

Õeldakse, et tähed säravad kõige heledamini pilkases pimeduses.

Kindlasti käib see kõigi nende naiste ja laste kohta, kes põgenesid Venemaa pommituste eest.

Neid jälitas sõda, nende süda oli täis valu selle pärast, mis maha jäi, ja hirmu selle ees, mis neid ees ootab.

Kuid neid võeti vastu avasüli. Seda tegid lihtsad inimesed, nagu Magdalena and Agnieszka. Kaks noort suuremeelset Poola naist.

Saanud teada, et saabumas on rongid põgenikega, läksid nad kiiresti Varssavi rongijaama.

Ja hakkasid põgenike vastuvõttu korraldama.

Nad panid püsti telgi, et aidata võimalikult paljusid inimesi.

Nad said poekettidelt toitu ja organiseerisid kohaliku omavalitsuse kaudu bussid, millega viia inimesed vastuvõtukeskustesse.

Paari päevaga kogusid nad enda ümber 3000 vabatahtlikku, kelle kaasabil tagati põgenike vastuvõtt ööpäev läbi.

Austatud parlamendiliikmed

Magdalena ja Agnieszka on täna siin koos meiega.

Ma soovin tervitada suure aplausiga neid ja kõiki teisi eurooplasi, kes on avanud oma südame ja koduukse abivajajatele.

Nende loos kajastub kõik see, mille eest Euroopa Liit seisab ja mille poole püüdleb.

Nad näitasid üles südamesoojust, meelekindlust ja valmisolekut solidaarsuseks.

Nad näitasid kõigile, mida eurooplased suudavad, kui koondume ühise eesmärgi taha.

See ongi Euroopa vaim.

Liit, mis on tugev ja ühtne.

Liit, mis saavutab ühtsena oma eesmärgid.

Elagu Euroopa!